

Juryrapport Excellente Scholen 2015

Obs De Venen, Reeuwijk

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (po)
18JF-0 Obs De Venen (basisonderwijs)
Reeuwijk

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Dhr. R.H. de Bruijn
Telefoonnummer	06-12 43 65 55
Emailadres	venen@obsdevenen.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

In onze optiek is het een logisch vervolg op ons excellentiebeleid. Eerder hebben wij het predicaat Excellente School 2012, 2013 en 2014 ontvangen. De jaarlijkse audit is onderdeel van onze kwaliteitszorg.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft obs De Venen het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

Onze excellentiepunten zijn de volgende.

- Meer- en hoogbegaafdenbeleid

Onze school heeft een uitgebreid begaafdenbeleid. Wij hebben dit omschreven in een beleidsplan. Wij maken hierbij gebruik van het digitaal handelingsprotocol meer- en hoogbegaafdheid (DHH). Wij hebben drie ochtenden in de week de beschikking over een speciale intern begeleider meer- en hoogbegaafdheid. Zij begeleidt onze leerlingen met de hogere denkniveaus en helpt de leerkrachten hun lessen te geven volgens de principes van de taxonomie van Bloom.

- Talentontwikkeling

Onze leerlingen beschikken over een grote diversiteit aan talenten. Om deze talenten te kunnen ontdekken en ontwikkelen, hebben wij het steunfonds Vrienden van De Venen opgericht. Vanuit dit steunfonds betalen wij extra schilderlessen, extra toneellessen, twee schoolkoren, techniekochtenden, Franse lessen et cetera.

- Debatteren

Wij zien debatteren als de hoogste vorm van taalonderwijs. In debatteren komt alles bij elkaar: je mening vormen en verwoorden, interpreteren, reageren, formuleren et cetera. In de bovenbouw van onze school wordt wekelijks gedebatteerd. Wij doen jaarlijks mee aan het Nederlands kampioenschap en hebben bijvoorbeeld debatteeravonden met ouders en leerlingen. De afgelopen twee schooljaren hebben onder andere staatssecretaris Sander Dekker, PO-Raad-voorzitter Rinda den Besten en burgemeester Kamp (Bodegraven-Reeuwijk) met onze leerlingen gedebatteerd.

- Communicatie met ouders

Onze ouders geven de communicatie op onze school een 8,8 (bron: oudertevredenheidsonderzoek mei 2013). Wij maken voor onze communicatie met ouders gebruik van het communicatieplatform Mijnschoolinfo. Via dit platform ontvangen de ouders wekelijks *De Schoolbel* (informatiebulletin). Tevens ontvangen de ouders wekelijks van de leerkrachten een weekendmail, met daarin foto's en verslagjes van de afgelopen week. We hebben koffieochtenden, thema-avonden, ouder-kindgesprekken et cetera.

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

In onze schoolvisie hebben we dit als volgt verwoord.

Kinderen groeien in het verkrijgen van autonomie, het vergroten van hun competentie en het realiseren van de relatie met anderen. Als school willen wij een omgeving creëren die de kinderen

uitdaagt om te groeien. We willen de kinderen ondersteunen in hun groei en ze het vertrouwen geven dat ze dat zelf kunnen realiseren.

Ouders zijn voor ons de belangrijkste partner in de begeleiding van het kind. Wij realiseren ons dat we werken in opdracht van de ouders en dat we vanuit onze professionaliteit zorg moeten dragen voor een open communicatie en een goede sfeer. Daar zijn we als school actief mee bezig, met als doel het realiseren van een goede vertrouwensrelatie met de ouders, zodat we de ondersteuning van het kind goed afgestemd vorm kunnen geven.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

Met betrekking tot ons excellentiebeleid hebben we de volgende doelen:

- uitbreiding van de toepassing van de taxonomie van Bloom op groepsniveau;
- meer aandacht voor de sporttak van ons talentontwikkelingsprogramma;
- in samenwerking met het Nederlands Debat Instituut verder uitwerken van onze leerlijn debatteren.

Doelgroep

Meer- en hoogbegaafdenbeleid: alle leerlingen met begaafdheidskenmerken. Bij de kleuters spreken we in dit kader van kleuters met ontwikkelingsvoorsprong.

Het talentstimuleringsprogramma staat ter beschikking van al onze leerlingen.

Debatteren krijgt vooral vorm in de bovenbouw.

Alle ouders behoren tot de doelgroep voor wat betreft oudercommunicatie.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Zie paragraaf 2.1 onder Excellentieprofiel van de school.

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

Het excellentiebeleid is onderdeel van het kwaliteitsbeleid als geheel. De doelen zijn behaald als wij in de tevredenheidsonderzoeken (ouders, leerlingen) substantieel boven de benchmark scores.

Voor wat betreft ons begaafdenbeleid monitoren we de leerresultaten van onze plusleerlingen middels ons leerlingvolgsysteem en de terugkoppeling van de scholen van voortgezet onderwijs.

Wij volgen onze ex-leerlingen gedurende hun middelbare-schoolcarrière.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

Communicatie en extra activiteiten scoren zowel bij het oudertevredenheidsonderzoek als bij het leerlingtevredenheidsonderzoek boven de benchmark.

Voor wat betreft de taxonomie van Bloom staan het komend schooljaar nog een aantal oefensessies onder leiding van onze IB'er meer- en hoogbegaafdheid op het programma.

Leerkrachten vinden dit soms nog lastig om in de reguliere lessensituatie toe te passen.

Borging

Borging vindt plaats in het afspraken-ABC en de diverse beleidsplannen. Monitoring vindt plaats door directie en intern begeleiders.

Evaluatie

Evaluatie vindt op diverse niveaus plaats: teamvergadering, directie en interne begeleiders, managementteam, bouwvergadering, ouder- en leerlingtevredenheidsonderzoeken.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Met betrekking tot ons excellentiebeleid hebben we de volgende doelen:

- uitbreiding van de toepassing van de taxonomie van Bloom op groepsniveau;
- meer aandacht voor de sporttak van ons talentontwikkelingsprogramma;
- in samenwerking met het Nederlands Debat Instituut verder uitwerken van onze leerlijn debatteren.

Met de uitbreiding van de taxonomie van Bloom naar het groepsniveau hopen we te bereiken dat in de reguliere lessen nog meer aandacht komt voor kinderen met hogere denkniveaus.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

Binnen Stichting Klasse (ketenbenadering) is onze school voorbeeldschool voor een aantal scholen van de stichting. Tevens wordt personeel van onze school ingezet in een coachende rol om problemen op andere scholen aan te pakken.

Zowel leerlingen als ouders geven via de tevredenheidsenquêtes erkenning aan het presteren van onze school. Op bijna alle gebieden scoort onze school ver boven de benchmark.

Erkenning van buiten de school

In 2014 hebben 15 scholen/directieberaden een bezoek aan onze school gebracht. Tevens heeft het schoolblad een uitgebreid artikel over het debatteren op onze school geschreven.

Voor de schoolbezoeken hebben we een studiedag ontworpen. Het programma van de studiedag bestond uit drie delen. (1) Hoe is De Venen Excellente School geworden? (2) Kwaliteitszorg op basis van de trendanalyse. (3) Kan jullie school excellent worden? Dit leverde ook voor ons prachtige onderwijs gesprekken op.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 5 november 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

Basisschool De Venen gaat uit van het standpunt dat er naast de cognitieve ontwikkeling van kinderen ook aandacht nodig is voor 'andere intelligenties'. Behalve het verbinden van opbrengstgericht werken aan handelingsgericht werken om maximale resultaten te behalen met het geboden onderwijs wil de school ook andere talenten van de leerlingen ontwikkelen. Als aspecten van het excellentieprofiel gelden dan ook: meer- en hoogbegaafdheid (plusgroep), debatteren en talentontwikkeling.

Bij het laatste onderdeel gaat het om onder andere muziek, toneel- en schilderlessen, techniek en vreemdetalenonderwijs (Engels voor alle leerlingen minstens een uur per week, Frans en Duits). Tijdens het schoolbezoek kan de jury in de praktijk zien hoe de school werkt met de taxonomie van Bloom, de plusgroep en het techniekaanbod. Ook woont de jury een sessie debatteren (volgens de Brits parlementaire methode) in groep 8 bij.

De school pleegt ook veel inzet op de communicatie met ouders (zie hierna).

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De school heeft de koers van het excellentieprofiel al jaren geleden ingezet. Zo is het onderdeel begaafdenbeleid inmiddels volledig geïntegreerd in het basispakket van de school. De school werkt vanuit een duidelijk geformuleerde visie aan de hand van goed doordachte beleidsvorming (met documenten als Beleidsplan hoogbegaafde kinderen, Jaarplan hoogbegaafdheid 2015/2016, en Ambitieniveau De Venen). De school is zich ervan bewust dat ze voortdurend moet werken aan de ontwikkeling van het onderwijs. Daarbij baseert ze zich enerzijds op de uitgangspunten van de

lerende organisatie, anderzijds vormt de taxonomie van Bloom een bewust gekozen richtsnoer bij de inhoudelijke doelen.

De Venen is al enige tijd bezig het stelselmatig werken volgens de methoden los te laten. Gezien haar leerlingenpopulatie en de keuze voor een gedifferentieerde aanpak van het onderwijsaanbod vindt de school dat de landelijk gebruikte methodes, toetsen en normen onvoldoende aansluiten bij het onderwijsaanbod en de resultaten van De Venen. Daarom maken de leerkrachten voor een aantal vak- en vormingsgebieden afgewogen keuzes uit de beschikbare leerlijnen. Aangezien dit een fundamentele verandering is, verloopt de invoering stapsgewijs, waarbij leerkrachten ruime ondersteuning krijgen, door zowel de intern begeleiders als externe deskundigen.

De schoolleiding stimuleert het team van leerkrachten voortdurend om het gezamenlijk gekozen schoolbeleid in de praktijk waar te maken. De jury constateert dat daarbij volop ruimte is voor het nemen van eigen initiatief. Als er nieuwe ideeën uit het team naar boven komen, faciliteert de school dit. Zo worden de medewerkers eigenaar van het initiatief en krijgen ze naast de verantwoordelijkheid ook ondersteuning van directie en collega's bij de uitwerking (soms in 'proeftuintjes'). Ook is er voortdurend aandacht voor de professionele ontwikkeling van de leerkrachten. Op de gekozen beleidsdomeinen wordt gezamenlijke scholing aangeboden, onder andere over het loslaten van methodes; hanteren van de verschillende 'lagen' in de taxonomie van Bloom; verzorgen van Engels in alle groepen. Naast de individuele afspraken daarover in de gebruikelijke gesprekkencyclus en het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP), is er een teamgewijs scholingsaanbod, onder meer tijdens de jaarlijkse (circa vijf) studiedagen (onder andere over leerkrachtvaardigheden). De school heeft een hecht team dat gedreven werkt aan het verder ontwikkelen van een gedegen en gedifferentieerd onderwijsaanbod. Het risico van overbelasting ("we hebben hier geen van 9 tot 5-baan") wordt gepareerd door onder andere heldere communicatie, duidelijke afspraken, de gesprekkencyclus, maar ook praktische aanpakken voor 'duurzame inzetbaarheid'. Zo is er conform de nieuwe cao-PO voor leerkrachten tot 56 jaar op jaarbasis 40 uur en voor de leerkrachten boven 56 nog eens 130 uur beschikbaar. Eventueel kunnen zij hierbij ook kiezen 'vrij' te zijn.

De Venen hecht groot belang aan de samenwerking met de ouders. Tijdens het schoolbezoek en de gevoerde gesprekken ziet de jury dat de school het in haar visie geformuleerde uitgangspunt "ouders zijn onze belangrijkste partners en wij realiseren ons dat wij werken in opdracht van de ouders", in de dagelijkse praktijk ook waarmaakt. Ouders geven aan dat er sprake is van een zeer lage drempel en van een zeer benaderbare schoolleiding en leerkrachten. Zij ervaren een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en ouders waar het de vorming van de kinderen betreft. Daarbij worden de ouders nauw betrokken bij de te maken keuzes in het onderwijsaanbod. Een van de ouders is zeer positief over de wijze waarop de school zijn blinde dochter en de ouders tijdens de aanmeldingsperiode heeft behandeld. Ook de specifieke ondersteuning die de school vervolgens al enkele jaren in de praktijk biedt, ervaart deze ouder als positief, zowel met het oog op de acceptatie als wat betreft de participatie. Op allerlei manieren worden ouders geïnformeerd (mail, apps, communicatieplatform, et cetera) en bij het onderwijs betrokken. Een aanzienlijk aantal grootouders participeert zelfs in de wekelijkse techniekmiddagen.

Evaluatie van het onderwijsaanbod en -resultaten komt stelselmatig aan de orde op het niveau van de directie, het team, de bouwvergaderingen en via tevredenheidsonderzoeken onder ouders, leerlingen en medewerkers.

De leerkrachten werken op basis van planmatig verzamelde leeropbrengsten aan resultaatgericht onderwijs, waarbij vooraf een ambitie ('leerstandaard') is vastgesteld. Naar aanleiding van de middentoetsen worden schoolbreed trendanalyses gemaakt en zorgsignalen benoemd, waarmee de leerkrachten aan de slag gaan. Zo krijgt de jury tijdens het schoolbezoek inzage in de Trendanalyse 2014/2015 en het overzicht Eindopbrengsten bij zorgsignalen. Deze aanpak past in het bewuste streven van de school om doelen/standaarden te stellen en elke periode te analyseren hoe de groepen en de school als geheel presteren ten opzichte van de landelijke normen (onder andere Cito). Ook de besteding van de resultaten van naar het voortgezet onderwijs uitgestroomde leerlingen volgt de school nauwgezet.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

De Venen is vast van plan de algemene opzet ten aanzien van het excellentieprofiel voort te zetten. De komende tijd zal ze vooral werken aan de verdere invoering van het toepassen van de taxonomie van Bloom, het uitbreiden van de sporttak van het brede talentenprogramma en het verder ontwikkelen van de leerlijn debatteren.

De school hanteert een vragenlijst om de ondersteuningsvragen van de leerkrachten steeds in kaart te brengen. De intern begeleiders en extern deskundigen begeleiden de leerkrachten bij de invoering van de excellentieaspecten.

Een van de ontwikkelpunten is de verdere uitbreiding van het werken met tablets (Snappet). Tijdens het gesprek met de jury benadrukken leerlingen het belang hiervan. De school werkt inmiddels ruim twee jaar met deze aanpak aan de hand van een intensief scholings- en implementatieplan (per leerjaar uitgebreid met een groep; koppeling van het Snappet-dashboard aan het leerlingvolgsysteem). De Radboud Universiteit doet onderzoek naar het effect en de resultaten, en de teamleden krijgen verdere scholing op het gebied van de 21st Century Skills.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

De jury ervaart tijdens het schoolbezoek zowel bij de ouders, de leerlingen als het team van leerkrachten dat De Venen onderwijs verzorgt dat duidelijk boven het gemiddelde niveau in de sector ligt. Zowel ouders als leerkrachten kunnen daarbij de vergelijking maken met andere scholen waarmee ze ervaring hebben opgedaan. Daarbij schatten ze vooral de onderdelen van het excellentieprofiel hoog in.

Tevens wordt duidelijk dat De Venen binnen de Stichting Klasse op bepaalde onderdelen als voorbeeldschool geldt en ook de belangstelling van andere scholen in het land geniet.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van De Venen herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Ze hebben ook de indruk dat De Venen haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

Dat de school al een aantal jaren bewust op de ontwikkeling van het excellentieprofiel inzet, geeft vertrouwen voor een duurzaam vervolg. Aan de implementatie en uitwerking van de voorgenomen onderdelen ging steeds een gedegen voorbereiding vooraf met een op dataverzameling gebaseerde planvorming (steeds in documenten vastgelegd). De school werkt aan de hand van vooraf geformuleerde doelen en vaste evaluatie- en analyse-instrumenten. Tijdens het bezoek stelt de jury vast dat er onder teamleden en ouders een groot draagvlak bestaat voor de ontwikkelingen. Veel initiatieven van onderop die passen in het gekozen meerjarige beleid, krijgen volop de ruimte en facilitering die daarvoor nodig zijn. De posters in de leerkrachtenkamer over de vernieuwings thema's van het lopende jaar met daarbij de namen van de 'eigenaren' zorgen voor transparantie en vormen ook voortdurend een stimulans om met elkaar door te zetten. De school heeft een gedegen opgebouwde infrastructuur van onder andere leiding, bouwoverleg, intern begeleiders en werkgroepen. Mede daardoor is er sprake van een duurzame ontwikkeling die niet 'alleen maar' samenhangt met het enthousiasme en de aansturing van de schoolleiding.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft obs De Venen de volgende toelichting bij haar resultaten.

De afgelopen drie jaar hebben wij te maken gekregen met veel zij-instromers. Wellicht is dit een gevolg van het predicaat Excellente School.

In de huidige groep 8 hebben we vijf zij-instromers die korter dan twee jaar bij ons op school zitten.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

1. Resultaten op de kernvakken: voor deze vraag verwijzen we naar ons document Ambitieniveau De Venen.
2. Resultaten op aanvullende gebieden: voor deze vraag verwijzen we naar ons document Rapportage leerlingtevredenheidsonderzoek.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding de volgende omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

Gezien onze leerlingenpopulatie en de resultaten van onze leerlingen willen wij op een hoger niveau instructie geven dan de voorgeschreven methodieken adviseren. Dit om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Zie hiervoor ons ambitiedocument.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

Ambitie (in ontwikkeling): de toetsresultaten van Cito gebruiken wij om passende doelen op groeps- en schoolniveau op te stellen. Met doelen op maat denken wij als school het optimale uit onze leerlingen te halen, zonder de leerlingen hierbij te overvragen. Met passende doelen kunnen wij goed plannen, oftewel ons onderwijsaanbod afstemmen op de leerlingen. Daarnaast gebruiken wij deze doelen om ons onderwijs te evalueren. Worden de gestelde doelen daadwerkelijk gehaald? Zo niet, wat zijn hiervan de oorzaken en hoe kunnen wij alsnog de gestelde doelen realiseren? De landelijk gemiddelde vaardigheidsscores per toetsmoment zijn een hulpmiddel voor het stellen van doelen aan de groepen en onze school als geheel. De gemiddelde school/groep bestaat echter niet; elke school heeft immers haar eigen leerlingenpopulatie en eigen mogelijkheden qua onderwijsaanbod. Voor het stellen van doelen gebruiken wij de vaardigheidsniveaus I t/m V. De behaalde toetsresultaten vormen een goed uitgangspunt voor het stellen van onze doelen. Wij kijken hierbij naar de gegevens van de afgelopen drie jaar. De scores van onze groepen/school liggen boven het landelijk gemiddelde. Op basis van de leerlingenpopulatie, omgevingsfactoren en het onderwijsaanbod valt dit te verklaren. Voor onze school is het dus onvoldoende om een landelijk gemiddelde score na te streven. Het is reëel voor onze school om bovengemiddelde scores na te streven.

Trendanalyse

Na de middentoetsen maken wij een trendanalyse. Uit het LOVS wordt ieder schooljaar voor alle groepen en vakken een dwarsdoorsnede gemaakt. De in deze dwarsdoorsneden opvallende aspecten worden als zorgsignalen geselecteerd. Deze zorgsignalen worden vervolgens nader geanalyseerd. Dit gebeurt op school- en groepsniveau.

Na de eindtoetsen worden de zorgsignalen opnieuw geanalyseerd en wordt bekeken of de gestelde doelen behaald zijn. Ook worden de doelen voor het komende half jaar opnieuw gesteld.

Voor meer informatie verwijzen we naar onze trendanalyse en ambitieniveau.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Goed**

Zie toelichting aanbod.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Goed**

Wij werken handelings- en opbrengstgericht volgens de 1-zorgroute. Aan de hand van trendanalyses doen wij interventies op school-, groeps- en leerlingniveau. Om recht te doen aan de onderwijsbehoeften van onze kinderen evalueren we ieder jaar ons ambitieniveau. Zie hiervoor de volgende documenten:

- Ambitieniveau De Venen;
- Trendanalyse 2014/2015.

In onze groepsplannen beschrijven wij effectief onderwijs voor al onze leerlingen.

Ondersteuning

Eigen oordeel ondersteuning: **Goed**

Handelingsgericht en opbrengstgericht werken zijn de pijlers waarop het onderwijsproces is gebaseerd.

Leerlingen die niet in het basisarrangement vallen, volgen het verdiepte of (zeer) intensieve arrangement. Voor het verdiepte arrangement geldt het volgende. Alle leerlingen die tot deze doelgroep behoren, worden ingedeeld in de eerste (begaafde leerling) of tweede leerlijn (hoogbegaafde leerling). Vanaf groep 4 worden hoogbegaafde leerlingen in groepjes extra geïnstrueerd door de intern begeleider hoogbegaafde leerlingen. Het aanspreken op hogere denkniveaus en benutten van meervoudige leerstrategieën vormen de leidraad voor het lesprogramma. Bovendien zijn er heldere afspraken gemaakt over de overdracht van de activiteiten met de reguliere groepsleerkracht. De intern begeleider hoogbegaafde leerlingen is tevens verantwoordelijk voor de begeleiding van deze collega's.

Voor het intensieve arrangement geldt het volgende. Deze leerlingen krijgen verlengde instructie binnen de groep. Dit staat beschreven in de groepsplannen.

Voor het zeer intensieve arrangement geldt het volgende. We stellen een OPP (groeidocument) op voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften en voor leerlingen die volgens een eigen leerlijn werken. Dit vraagt van leerkrachten goed klassenmanagement en een lerende en onderzoekende houding. Dit alles wordt gecoördineerd door de intern begeleiders.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

Ondersteunend voor ons schoolklimaat zijn:

- ouder/kindgesprekken;
- leerlinggesprekken;
- afspraken-ABC;
- personeelsgesprekkencyclus.

In het rapport van de Jury Excellente Scholen 2014 werd dit als volgt benoemd.

"Het voornaamste kwaliteitskenmerk van de Venen als 'lerende organisatie' is de voortdurende kritische monitoring van alle ontwikkelingen die zij inzet. Op basis van analyses van resultaten en door middel van observaties en gesprekken zoekt de school iedere keer weer naar de optimale kwaliteit. De jury beoordeelt de school als een systematische, professionele en prettige schoolorganisatie, waar de directeur trots is op de kracht van zijn team en de teamleden blij zijn met hun directeur. De leerlingen gaan er met plezier naar school en de ouders zijn bijzonder tevreden."

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

Wij zijn ons als school bewust van de belangrijke opdracht die wij hebben. Kinderen begeleiden in hun groei naar zelfstandigheid, waardoor ze later als onafhankelijke, gelukkige mensen een plaats kunnen vinden in de maatschappij. Dat vraagt van ouders dat zij vertrouwen hebben in de school en met name in de leerkrachten die er werken. Wij realiseren ons dan ook dat we dat vertrouwen nooit mogen beschamen en we onvoorwaardelijk moeten blijven kiezen in het belang van het kind.

Zie verder Visie de Venen.

Op school wordt verder gebruik gemaakt van een pestprotocol en gedragsprotocol. De school heeft een eigen psychomotorisch kindertherapeut in dienst alsmede een vertrouwenspersoon.

De school heeft een seo-methode (sociaal-emotionele ontwikkeling). Op dit moment vindt er een oriëntatie plaats voor een nieuwe (door het ministerie goedgekeurde) methode. We hebben leerkrachten op school die de Rots & Water-training geven.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

In de aanmelding geeft de school geen toelichting over gebruikt(e) instrument(en) en resultaat.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

De school maakt gebruik van het INK-model. Hierbij citeren we uit het rapport van de Jury Excellente Scholen 2014.

"De school weet haar kwaliteit vast te houden en verder uit te bouwen. Dit komt door haar professionele schoolorganisatie en de bijbehorende kwaliteitsbewaking. Het onderwijsleerproces kenmerkt zich bijvoorbeeld door een doorgaande lijn in het werken met groepsplannen en een instructiemodel. Er is sprake van een veilig pedagogisch klimaat voor de leerlingen en een prettig werkklimaat voor de leraren. De directie bewaakt de gerealiseerde kwaliteit en staat open voor kritiek. Er is ruimte voor de teamleden om zich te ontwikkelen, en de directie stelt de inbreng van teamleden op prijs. [...] De school munt uit in zorgvuldige monitoring, signalering en evaluatie, aldus de jury vorig jaar. Dat is dit jaar niet anders."

Essentieel in de kwaliteitszorg van onze school zijn:

- trendanalyses;
- tevredenheidsonderzoeken onder ouders/leerling/team;
- jaarplannen;
- afspraken-ABC.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
	afname	afname	respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Nee		0		
Oudertevredenheid	Ja	2013	166	8,6	8
Leerlingtevredenheid	Ja	2014	128	9,5	8,6

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

Zie toelichting bij Evaluatie en verbetering.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie.

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum: de leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overstemming zijn met wat van een goede school verwacht mag worden.

De meeste resultaten van basisschool De Venen liggen aanmerkelijk boven de landelijk gehanteerde normen. Periodiek worden trendanalyses en groepsanalyses opgesteld op basis van in het leerlingvolgsysteem ingevoerde Cito-toetsgegevens en de door de school zelf geformuleerde schoolstandaarden. Voor alle groepen en vakken worden dwarsdoorsnedes gemaakt waaruit eventuele zorgsignalen worden geselecteerd en geanalyseerd.

Resultaten niet verplicht curriculum: de school kan op andere gebieden dan het verplichte curriculum het bereikte niveau zichtbaar maken.

Tijdens het schoolbezoek is inzage in de resultaten op de niet-verplichte vakken niet aan de orde gekomen. De jury heeft echter geen contra-indicaties aangetroffen die het behalen van het door de school nagestreefde niveau onwaarschijnlijk maken.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Qua onderwijsaanbod op de kernvakken en de daarbij behaalde resultaten bereidt De Venen de leerlingen op een goede wijze voor op het vervolgonderwijs. Daarnaast steekt ze veel energie in het aanspreken van ook andere talenten van de leerlingen, op zowel creatief als cultureel gebied. De lessen in debatteren, die de school in de groepen 7 en 8 stelselmatig verzorgt, bieden de leerlingen volop de gelegenheid constructief deel te nemen aan de inhoudelijke meningsvorming over voor de burger belangwekkende thema's. Zo is de jury tijdens het schoolbezoek getuige van een intensief debat in groep 8 over het actuele onderwerp vluchtelingen.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle kinderen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De ontwikkeling van elke leerling wordt nauwgezet gevolgd en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. De Venen zet in op een combinatie van opbrengstgericht en handelingsgericht werken. De leerkrachten geven instructie met behulp van het expliciete directe instructiemodel (EDI).

Didactisch handelen en ondersteuning: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling, en de leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Voor de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften stelt de school in overleg met de ouders een ontwikkelingsperspectief (OPP) op. Meerbegaafde leerlingen volgen op gezette tijden het aanbod in de plusgroep.

Sinds enige tijd is het team van De Venen bezig het strikt volgen van de methodes los te laten. Om meer tegemoet te komen aan de verschillen tussen de leerlingen, wil het zich meer gaan richten op werken vanuit de leerlijnen. Hoewel dit loslaten volgens de leerkrachten wel verlies aan houvast betekent, zorgt de stapsgewijze invoering van de aanpak voor een verantwoorde uitvoering.

Sinds twee jaar is De Venen in samenwerking met organisatie O21 een intensief implementatie- en

scholingsplan gestart rond het werken met tablets (Snappet). Ze verwacht hiervan een positief effect op de onderwijsresultaten, en een toegevoegde waarde voor het differentiëren in de klas. De Radboud Universiteit doet onderzoek naar de effecten van het werken met en aan deze 21st Century Skills.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat en veiligheid: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat, en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Tijdens het schoolbezoek constateert de jury dat er in de school sprake is van een veilige leeromgeving. Ook de leerkrachten en ouders geven aan dat er een veilig pedagogisch klimaat heerst in de school. In het gesprek met de leerlingen komt naar voren dat er op de school nagenoeg niet wordt gepest, en als dit al eens aan de orde is, de leerkrachten daarop direct reageren.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie, verbetering en kwaliteitscultuur: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs. De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Een aandachtspunt vormt het risico dat het accepteren van een forse zij-instroom van leerlingen met zich mee kan brengen. Waar De Venen zich graag wil opstellen als een school voor het hele dorp, kan dit wat betreft instromende nieuwe leerlingen in de groepen 7 en 8 betekenen dat de school slechts zeer kort de tijd heeft deze leerlingen op het ambitieuze uitstroomniveau te brengen dat ze hanteert, en te werken aan de ontwikkeling van hun overige talenten.

Stimulerend vindt de jury de wijze waarop De Venen zich openstelt voor mogelijke transfer van de eigen ervaringen naar andere scholen. De Venen stelt haar werkwijze en ervaring ter beschikking aan de collega-scholen onder de Stichting Klasse, maar aan ook een flink aantal scholen dat jaarlijks uit het hele land op bezoek komt. Niet alleen om daarmee anderen te laten meeprofiteren van de resultaten, maar ook omdat de school door die bezoeken zelf in hoge mate gestimuleerd wordt.

4. Conclusie van de jury

Basisschool De Venen werkt reeds een aantal jaren aan de vormgeving van een onderwijsaanbod dat aan de behoeften van alle leerlingen tegemoetkomt. Leerlingen krijgen daarbij de kans zich zowel op cognitief gebied als op andere talenten te ontwikkelen. Geïntegreerd in het totale aanbod is daarbij sprake van veel differentiatie op de kernvakken en een flink aantal overige vakgebieden voor zowel de totale leerlingenpopulatie als de meerbegaafde leerlingen.

De jury stelt tijdens het schoolbezoek vast dat De Venen een gedegen onderwijsaanbod heeft, gebaseerd op een weloverwogen visie. Het onderwijs komt tot stand na het stellen van duidelijke doelen vooraf, en de school evalueert de kwaliteit structureel door voortdurende data-analyses. Door de gecombineerde aandacht voor hoge opbrengsten en handelingsgericht werken, slaagt de school erin resultaten te behalen die beduidend boven de landelijke normen liggen. Door differentiatie binnen de groepen en via de plusgroep slaagt de school erin een passend aanbod voor alle leerlingen samen te stellen. Hierbij is vanuit de principes van respons op instructie en convergente differentiatie enerzijds aandacht voor leerlingen met behoefte aan intensieve arrangementen en worden anderzijds ook meerbegaafde leerlingen uitgedaagd. Naast de kernvakken heeft de school een breed aanbod gericht op een veelzijdige talentontwikkeling van de leerlingen.

Deze aanpak krijgt vorm dankzij een bestuur dat daarvoor de ruimte biedt, een sterk stimulerende en faciliterende schoolleiding en een eensgezind team dat met grote inzet een doorgaande lijn in

de school weet vorm te geven. Initiatieven, waaronder de excellentieaspecten, komen in een mix van door de schoolleiding aangezwengelde activiteiten én thema's van onderop uit het team tot stand. Het professionaliseringsprogramma lijkt hierop goed aan te sluiten. Mede deze aanpak leidt tot een duurzame ontwikkeling met veel draagvlak in de school. Hierbij neemt de school daadwerkelijk de verantwoordelijkheid voor de schoolloopbaan van de leerlingen, in nauwe samenwerking met de ouders.

Schoolleiding en team tonen zich bewust van het risico van overvragen dat kan leiden tot een te hoge werkdruk. Diverse gesprekspartners brengen daar tegenin dat "hard werken voor een aanpak waar je volledig achter staat, niet snel tot overladenheid leidt". Toch wijst de jury nog eens op het belang van enige mate van terughoudendheid c.q. focus ten aanzien van het aantal excellentieaspecten.

Alles overziende is de jury van oordeel dat obs De Venen op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School primair onderwijs toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Primair onderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt uitgaand van de eigen capaciteiten en ten opzichte van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen het onderwijs niet genoeg lijken te benutten, gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau.

Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

1.4 Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften extra aanbod en begeleiding gepland. Deze ondersteuning is gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de

leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt deze zo nodig bij.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren, wordt door de leraren breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle geledingen in de instelling.

De schoolleiding, leraren en het ondersteunend personeel werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.